

BABA OD POLSKIEGO

ARCHIWALNE TEMATY WYPRACOWAŃ

✿ BABA OD POLSKIEGO ✿

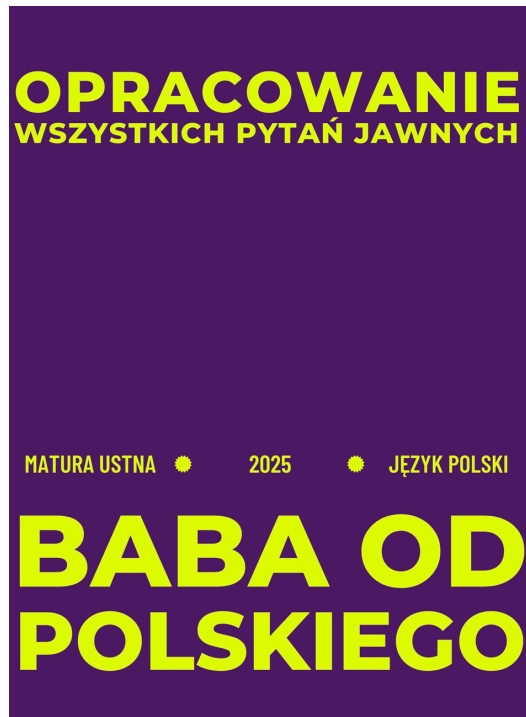
MATURA NA POZIOMIE
PODSTAWOWYM
Z JĘZYKA POLSKIEGO

ZASADY OCENIANIA
WYJAŚNIENIE POJĘĆ
FUNKCJONALNE OMÓWIENIE
UTWORU LITERACKIEGO
Z ARKUSZY CKE

JESZCZE ZDĄŻYSZ PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO MATURY 2025!

Skorzystaj z bestsellerowych opracowań pytań jawnych na maturę ustną 2025!

Opracowałam 68 pytań w taki sposób, że czytasz i już wiesz, jak udzielić odpowiedzi na komplet punktów!

A promotional graphic for 'KURS MATURALNY' (Matura course) featuring a woman in a circular frame. The text includes 'UWAGA! PLIK AKTUALIZOWANY!' (Attention! File updated!) and a list of topics: 'analiza wyników poprzednich matur', 'odwołania', 'rozprawka', 'czytanie ze zrozumieniem', 'test historycznoliteracki', 'notatka syntetyzująca', 'matura ustna', and 'co robić na miesiąc przed egzaminem?'. At the bottom, there is a social media handle '@BABAODPOLSKIEGO' and icons for Instagram, Facebook, YouTube, and Twitter.

UWAGA! PLIK AKTUALIZOWANY!
KURS MATURALNY

- analiza wyników poprzednich matur
- odwołania
- rozprawka
- czytanie ze zrozumieniem
- test historycznoliteracki
- notatka syntetyzująca
- matura ustna
- co robić na miesiąc przed egzaminem?

@BABAODPOLSKIEGO

A jeśli chcesz się dowiedzieć, jak przebiega egzamin ustny – sięgnij po mojego ebooka!

Kliknij na produkt, aby przejść do sklepu

[autopromocja]

Baba od polskiego – archiwalne tematy wypracowań – matura z języka
polskiego na poziomie podstawowym

Marzec 2022 (arkusz pokazowy):

Podróżowanie jako sposób na poznanie świata i samego siebie.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Baba od polskiego – archiwalne tematy wypracowań – matura z języka
polskiego na poziomie podstawowym

Marzec 2022 (arkusz pokazowy):

Miłość – inspiruje, ale czasem podcina skrzydła.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Różne postawy ludzi wobec własnych błędów.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie zasad oceniania:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. błąd – wypowiedziane przez człowieka słowa, podjęte przez niego decyzje, popełnione czyny, które przyniosły negatywny skutek dla niego albo/i dla otoczenia
 - b. postawa wobec popełnionego błędu / popełnionych błędów – sposób postępowania lub zachowania, wyrażanie poglądów, myśli, które ujawniają stosunek człowieka do popełnionego błędu / popełnionych błędów.
2. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający przywołał:
 - a. jedną postawę człowieka wobec popełnionego błędu / popełnionych błędów
ALBO
 - b. popełnianie przez ludzi błędu/błędów bez omawiania postaw
ORAZ
 - c. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
3. **Utwór literacki** uznaje się za wykorzystany w pełni funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji odwołał się do:
 - a. błędu popełnionego / błędów popełnionych przez bohatera danego utworu literackiego
 - b. postawy tego bohatera wobec popełnionego błędu / popełnionych błędów.
4. Zgodnie z poleceniem zdający powinien w pracy omówić **różne** postawy wobec popełnionego błędu / popełnionych błędów. Jeżeli w całej pracy omawia tylko jedną, taką samą postawę różnych bohaterów literackich wobec popełnionego błędu / popełnionych błędów, wówczas
 - a. jeden utwór literacki – można uznać jako wykorzystany w pełni funkcjonalnie
 - b. drugi utwór literacki – można uznać jako wykorzystany co najwyżej częściowo funkcjonalnie.
5. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w

Baba od polskiego – archiwalne tematy wypracowań – matura z języka
polskiego na poziomie podstawowym
temacie.

Poświęcenie się dla idei a osobiste szczęście.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie zasad oceniania:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. poświęcenie się – zrezygnowanie z czegoś / ofiarowanie siebie dla czyjegoś dobra albo dla dobra ogólnego, dla jakiejś sprawy; wybranie sobie czegoś jako celu życia; zajmowanie się jakąś sprawą angażując swój czas, swoją uwagę i swoje siły, rezygnując z innych zajęć
 - b. idea – myśl, pogląd, wartość, czyjeś dobro
 - c. osobiste szczęście – to, co czyni danego człowieka szczęśliwym, np. rodzina, miłość, realizowanie pasji itp.
2. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający omówił:
 - a. czyjeś poświęcenie się
ALBO
 - b. czyjeś osobiste szczęście lub dążenie do osobistego szczęścia
ORAZ
 - c. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
3. **Utwór literacki** uznaje się za wykorzystany w pełni funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji odwołał się do:
 - a. poświęcenia się dla idei
 - b. dążenia do lub osiągnięcia osobistego szczęścia.
4. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

Człowiek – istota pełna sprzeczności.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie zasad oceniania:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. człowiek
 - każda postać literacka (a w przypadku kontekstów – również np. filmowa), w tym postacie, które nie są ludźmi
 - jednostka ALBO zbiorowość (grupa ludzi) / bohater zbiorowy / ludzkość (wymiar uniwersalny)
 - b. sprzeczność – stosunek zachodzący między kontrastującymi, np.:
 - myślami
 - cechami charakteru
 - poglądami
 - postawami
 - czynami a słowami / myślami / poglądami
 - c. pełna sprzeczności – wymagane są przynajmniej dwie sprzeczności, np. dobro i zło w człowieku, kierowanie się emocjami i rozsądkiem, ale zdający nie musi ich nazywać.
2. Temat wypracowania można zrozumieć i zrealizować na kilka sposobów:
 - a. sprzeczności w człowieku jako jednostce
 - b. sprzeczności między zbiorowościami, np. pokoleniami/społecznościami
 - c. sprzeczności w człowieku jako jednostce oraz sprzeczności między zbiorowościami
 - d. sprzeczności między jednostką a zbiorowością.
3. Zdający może w odniesieniu do jednego utworu literackiego omówić np. sprzeczność w jednym człowieku oraz sprzeczność między zbiorowościami.
4. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający omówił:
 - a. jedną sprzeczność, np. dobro i zło, w odniesieniu do jednostki ALBO różnych jednostek, ALBO zbiorowości
ORAZ
 - b. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
5. Zgodnie z poleceniem zdający powinien w pracy rozważyć, czy człowiek jest istotą pełną sprzeczności.

Baba od polskiego – archiwalne tematy wypracowań – matura z języka
polskiego na poziomie podstawowym

1) Jeżeli zdający uznaje, że człowiek jest istotą pełną sprzeczności i w całej pracy omawia tylko jedną, taką samą sprzeczność (np. opozycję dobra i zła w człowieku), wówczas

- a. jeden utwór literacki można uznać jako wykorzystany w pełni funkcjonalnie
- b. drugi utwór literacki można uznać jako wykorzystany co najwyżej częściowo funkcjonalnie.

2) Jeżeli zdający uznaje, że człowiek nie jest istotą sprzeczną, wówczas każdy utwór literacki można uznać jako wykorzystany częściowo funkcjonalnie.

6. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

Co sprawia, że człowiek staje się dla drugiego człowieka bohaterem?

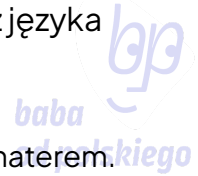
W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie zasad oceniania:

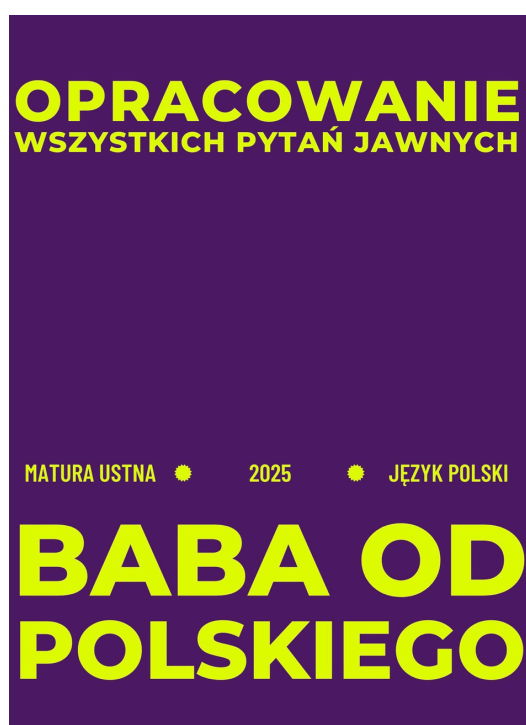
1. Rozumienie pojęć:
 - a. człowiek
 - każda postać literacka (a w przypadku kontekstów – również np. filmowa), w tym postacie, które nie są ludźmi
 - jednostka ALBO zbiorowość (grupa ludzi) / bohater zbiorowy
 - b. bohater, np.
 - przykład/wzór/idol/autorytet
 - jednostka odznaczająca się męstwem
 - jednostka wzbudzająca w danej chwili czyjeś zainteresowanie
 - jednostka, którą ktoś jest czasowo zafascynowany
 - c. relacja: człowiek bohaterem dla drugiego człowieka, np.
 - bohater literacki dla drugiego bohatera literackiego (a w przypadku kontekstu – bohater filmowy dla drugiego bohatera filmowego)
 - bohater literacki dla czytelnika (a w przypadku kontekstu – bohater filmowy dla widza)
 - postać literacka dla autora, który ją wykreował (a w przypadku kontekstu – postać filmowa dla reżysera/autora scenariusza, który ją wykreował)
 - d. co sprawia – pozytywny albo negatywny, stały albo zmienny czynnik (np. cecha, zachowanie, postawa) powodujący, że ktoś dla kogoś staje się bohaterem.
2. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający omówił:
 - a. bohaterstwo jednostki/zbiorowości / przykład bycia bohaterem ALBO
 - b. czynnik powodujący, że ktoś dla kogoś staje się bohaterem ORAZ
 - c. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
3. **Utwór literacki** uznaje się za wykorzystany w pełni funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji odwołał się:
 - a. do bohaterstwa jednostki/zbiorowości ORAZ

Baba od polskiego – archiwalne tematy wypracowań – matura z języka
polskiego na poziomie podstawowym

- b. określił, kto dla kogo staje się bohaterem
 - c. wymienił czynnik powodujący, że ktoś dla kogoś staje się bohaterem.
4. Utwór literacki uznaje się za wykorzystany częściowo funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji odwołał się:
- a. do bohaterstwa jednostki/zbiorowości
ALBO
 - b. wymienił czynnik powodujący, że ktoś dla kogoś staje się bohaterem.
5. Charakterystykę bohatera uznaje się za argumentację, jeżeli zdający formułuje wnioski wynikające z opisu/analizy cech bohatera.
6. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

SIĘGNIJ PO BESTSELLEROWE OPRACOWANIE PYTAŃ JAWNYCH NA MATURĘ USTNĄ 2025!

- cała wiedza z pytań jawnych w jednym miejscu
- przykładowe odpowiedzi zgodne ze schematem egzaminacyjnym
- każda odpowiedź zrealizowana w formie: wstęp – rozwinięcie – zakończenie
- propozycje kontekstów z lektur, które znasz

Opracowałam 68 pytań w taki sposób, że czytasz i już wiesz, jak udzielić odpowiedzi na komplet punktów!

Kliknij na produkt, aby przejść do sklepu

[autopromocja]

Wybór postawy życiowej a skuteczność w realizacji celu.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie zasad oceniania:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. wybór – decyzja, deklaracja, przyjęcie w życiu danej postawy życiowej, słowa/czyny świadczące o przyjęciu danej postawy życiowej
 - b. postawa życiowa – postępowanie zgodne z przyjętym światopoglądem
 - c. skuteczność – to, że coś przynosi oczekiwany rezultat
 - d. cel – rezultat, który chce się osiągnąć przez jakieś działania
2. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający omówił:
 - a. wybór postawy życiowej
ALBO
 - b. zrealizowanie celu lub dążenie do celu
ORAZ
 - c. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
3. **Utwór literacki** uznaje się za wykorzystany w pełni funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji odwołał się:
 - a. do przyjętej przez kogoś postawy życiowej
ORAZ
 - b. rozważył zależność między przyjętą postawą życiową a osiągnięciem celu lub dążeniem do osiągnięcia celu.
4. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

Marzenia o lepszym świecie a zderzenie z rzeczywistością.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie zasad oceniania:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. marzenia – to, czego się pragnie i co zamierza się mieć lub osiągnąć, ale czego realizacja nie zawsze jest łatwa czy możliwa
 - b. lepszy świat
 - miejsce (np. planeta/kraj/otoczenie), które jest urządzone/wydaje się urządzone/planuje się urządzić lepiej niż to, w którym się jest
 - środowisko/społeczeństwo, które jest urządzone/wydaje się urządzone/planuje się urządzić lepiej niż to, w którym się jest
 - utopia
 - c. zderzenie
 - konfrontowanie
 - napotkanie trudności w podejmowanych działaniach
 - d. rzeczywistość
 - to, co istnieje naprawdę
 - sytuacja lub warunki, w których ktoś żyje, coś się odbywa.
2. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający omówił:
 - a. marzenia o lepszym świecie
ORAZ
 - b. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
3. **Utwór literacki** uznaje się za wykorzystany w pełni funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji odwołał się:
 - a. do czyichś marzeń o lepszym świecie
ORAZ
 - b. rozważył zależność między marzeniami o lepszym świecie a zderzeniem z rzeczywistością.
4. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

Autentyczność i udawanie w relacjach międzyludzkich.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie zasad oceniania:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. autentyczność – szczerść, prawdziwość, naturalność
 - b. udawanie – fałszywość, pozorność, sztuczność, naśladowanie kogoś
 - c. relacje międzyludzkie – związek zachodzący między ludźmi, postaciami literackimi (a w przypadku kontekstów – również np. filmowymi) lub grupami społecznymi.
2. **Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu**, jeżeli w pracy zdający omówił:
 - a. a) autentyczność w relacjach międzyludzkich
ALBO
 - b. udawanie w relacjach międzyludzkich
ORAZ
 - c. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
3. Zgodnie z poleceniem zdający powinien w pracy rozważyć problem autentyczności i udawania w relacjach międzyludzkich. Jeżeli w całej pracy zdający omawia wyłącznie problem autentyczności w relacjach międzyludzkich albo wyłącznie problem udawania w relacjach międzyludzkich, wówczas:
 - a. jeden utwór literacki – można uznać za wykorzystany w pełni funkcjonalnie
 - b. drugi utwór literacki – można uznać za wykorzystany co najwyżej częściowo funkcjonalnie.
4. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

Wolność – dar, ale również odpowiedzialność.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie zasad oceniania:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. wolność, np.
 - niezależność państwa
 - niezależność osobista, możliwość podejmowania decyzji zgodnie z własną wolą, możliwość nieskrępowanego działania
 - życie poza więzieniem, przebywanie poza zamknięciem
 - gwarantowane przez państwo prawo obywatela lub obywateli do swobodnego decydowania w zakresie jakiegoś obszaru życia
 - b. dar – dobro, które ma dla kogoś szczególną wartość o charakterze niematerialnym
 - c. odpowiedzialność, np.
 - obowiązek moralny lub prawny odpowiadania za swoje lub czyjeś czyny i ponoszenia za nie konsekwencji
 - przyjęcie na siebie obowiązku zadbania o kogoś lub o coś, wykonania czegoś.
2. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający omówił:
 - a. wolność jako dar
ALBO
 - b. wolność jako odpowiedzialność
ORAZ
 - c. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
3. Zgodnie z poleceniem zdający powinien w pracy rozważyć problem wolności jako daru, ale również jako odpowiedzialności. Jeżeli w całej pracy zdający omawia wyłącznie problem wolności jako daru albo wyłącznie problem wolności jako odpowiedzialności, wówczas:
 - a. jeden utwór literacki – można uznać za wykorzystany w pełni funkcjonalnie
 - b. drugi utwór literacki – można uznać za wykorzystany co najwyżej częściowo funkcjonalnie.
4. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

Niebezpieczeństwo idealizowania rzeczywistości.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie zasad oceniania:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. niebezpieczeństwo – stan, sytuacja, położenie zagrażające komuś (jednostce/zbiorowości)
 - b. idealizowanie – postrzeganie czegoś jako lepsze / kogoś jako lepszego niż jest w istocie
 - c. rzeczywistość – sytuacja lub warunki, w których ktoś żyje lub coś się odbywa; wypracowanie może dotyczyć idealizowania różnych aspektów rzeczywistości lub tylko jednego wybranego aspektu rzeczywistości, np. miłości.
2. Temat wypracowania można zrozumieć i zrealizować na kilka sposobów, np.:
 - a. niebezpieczeństwo idealizowania rzeczywistości przez jednostkę
 - b. niebezpieczeństwo idealizowania rzeczywistości przez zbiorowość, np. pokolenie/społeczność
 - c. niebezpieczeństwo idealizowania rzeczywistości przez jednostkę i przez zbiorowość.
3. **Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu**, jeżeli w pracy zdający omówił:
 - a. idealizowanie rzeczywistości
ORAZ
 - b. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
4. **Utwór literacki** uznaje się za wykorzystany w pełni funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji:
 - a. odwołał się do idealizowania rzeczywistości
ORAZ
 - b. rozważył, czy idealizowanie rzeczywistości jest niebezpieczne.
5. Utwór literacki uznaje się za wykorzystany częściowo funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji odwołał się do idealizowania rzeczywistości.
6. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

Wierność tradycji a szukanie nowych dróg – różne postawy życiowe.

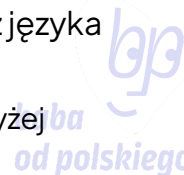
W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie zasad oceniania:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. wierność tradycji, np. postępowanie albo wyrażanie przekonań zgodnie z utrwalonymi w danej społeczności zasadami (z ogółem obyczajów, norm, poglądów, wzorców zachowań właściwych danej grupie społecznej, w tym przekazywanych z pokolenia na pokolenie)
 - b. szukanie nowych dróg, np. przemyślenia/refleksje albo wyrażanie poglądów/przekonań, albo działanie świadczące o postawie odmiennej od tej zgodnej z tradycją
 - c. postawa życiowa, np.:
 - stosunek jednostki/zbiorowości do życia lub do pewnych zjawisk, wyrażający jego/jej poglądy
 - sposób postępowania lub zachowania wobec określonych zjawisk, zdarzeń lub w stosunku do ludzi.
2. Temat wypracowania można zrozumieć i zrealizować na kilka sposobów, np.:
 - a. wierność tradycji a szukanie nowych dróg przez jednostkę
 - b. wierność tradycji a szukanie nowych dróg przez zbiorowość, np. pokolenie/społeczność
 - c. wierność tradycji a szukanie nowych dróg przez jednostkę i przez zbiorowość.
3. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający omówił:
 - a. postawę jednostki/zbiorowości świadczącą o wierności tradycji
ALBO
 - b. postawę jednostki/zbiorowości świadczącą o szukaniu nowych dróg
ORAZ
 - c. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
4. Zgodnie z poleceniem zdający powinien w pracy rozważyć problem wierności tradycji i szukania nowych dróg. Jeżeli zdający w całej pracy omawia tylko wierność tradycji albo tylko szukanie nowych dróg, wówczas:
 - a. jeden utwór literacki można uznać jako wykorzystany w pełni funkcjonalnie

Baba od polskiego – archiwalne tematy wypracowań – matura z języka
polskiego na poziomie podstawowym

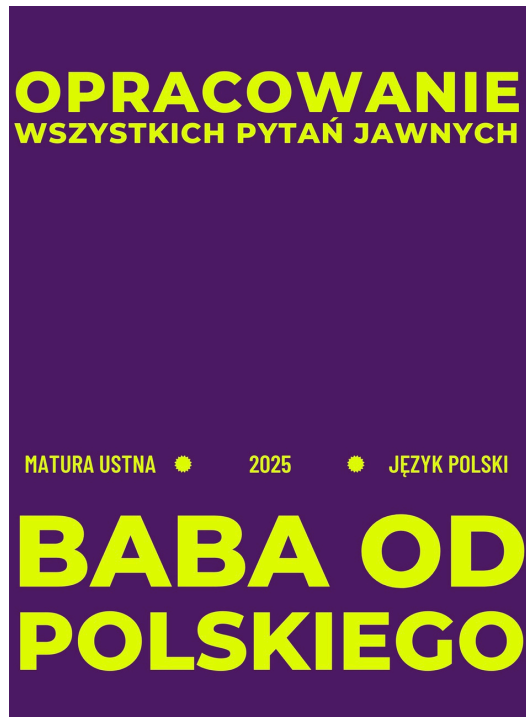

- b. drugi utwór literacki można uznać jako wykorzystany co najwyżej częściowo funkcjonalnie.
5. Zdający może zrealizować temat, odwołując się do utworów literackich w różny sposób, np.:
 - a. wierność tradycji omówić w odniesieniu do jednego utworu literackiego, a szukanie nowych dróg – na przykładzie innego utworu literackiego; każdy utwór można uznać jako wykorzystany w pełni funkcjonalnie
 - b. wybrać dwa utwory literackie i omówić wierność tradycji oraz szukanie nowych dróg w odniesieniu do każdego z tych utworów; każdy utwór można uznać jako wykorzystany w pełni funkcjonalnie.
6. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

JESZCZE ZDĄŻYSZ PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO MATURY 2025!

Skorzystaj z bestsellerowych opracowań pytań jawnych na maturę ustną 2025!

Opracowałam 68 pytań w taki sposób, że czytasz i już wiesz, jak udzielić odpowiedzi na komplet punktów!

A promotional graphic for 'KURS MATURALNY' (Maturity Course). It features a circular photo of a woman with long hair, wearing a dark top, holding a book. The background is purple with yellow circles. The text includes 'UWAGA! PLIK AKTUALIZOWANY!' (Attention! File updated!) and 'KURS MATURALNY'. A list of topics is provided:

- analiza wyników poprzednich matur
- odwołania
- rozprawka
- czytanie ze zrozumieniem
- test historycznoliteracki
- notatka syntetyzująca
- matura ustna
- co robić na miesiąc przed egzaminem?

At the bottom, there is a social media handle '@BABAODPOLSKIEGO' and icons for Instagram, Facebook, YouTube, and a website.

A jeśli chcesz się dowiedzieć, jak przebiega egzamin ustny – sięgnij po mojego ebooka!

Kliknij na produkt, aby przejść do sklepu

[autopromocja]

Bunt i jego konsekwencje dla człowieka.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie zasad oceniania:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. bunt
 - sprzeciw, protest, opór jednostki/zbiorowości przeciwko komuś/czemuś; może mieć różny charakter, np. czynny, bierny
 - namawianie do sprzeciwu, protestu, oporu jednostki/zbiorowości przeciwko komuś/czemuś
 - b. konsekwencja – następstwo, rezultat/skutek czegoś (np. konsekwencje społeczne, psychologiczne, moralne, polityczne, ekonomiczne)
 - c. człowiek
 - każda postać literacka (a w przypadku kontekstów – również np. filmowa), w tym postacie, które nie są ludźmi
 - jednostka ALBO zbiorowość (grupa ludzi) / bohater zbiorowy / ludzkość (wymiar uniwersalny).
2. Temat wypracowania można zrozumieć i zrealizować na różne sposoby, np.:
 - a. bunt i jego konsekwencje dla człowieka, który się buntuje
 - b. bunt i jego konsekwencje dla człowieka, przeciwko któremu się zbuntowano
 - c. bunt i jego konsekwencje dla ludzi z otoczenia buntownika.
3. Zdający może zrozumieć i zrealizować temat w inny sposób niż przykłady podane w pkt 2. Jeżeli wypowiedź zdającego jest zgodna z tematem i z warunkami zadania, pracę należy oceniać.
4. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający omówił:
 - a. bunt
ALBO
 - b. konsekwencje buntu
ORAZ
 - c. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
5. **Utwór literacki** uznaje się za wykorzystany w pełni funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji:

Baba od polskiego – archiwalne tematy wypracowań – matura z języka
polskiego na poziomie podstawowym

- a. przedstawił bunt (np. sprzeciw/namawianie do sprzeciwu)
jednostki/zbiorowości
ORAZ
 - b. omówił konsekwencje buntu dla jednostki/zbiorowości.
6. Utwórz literacki uznaje się za wykorzystany częściowo funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji:
- a. przedstawił bunt (np. sprzeciw/namawianie do sprzeciwu)
jednostki/zbiorowości
ALBO
 - b. omówił konsekwencje buntu dla jednostki/zbiorowości.
7. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

Jak relacja z drugą osobą kształtuje człowieka?

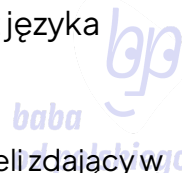
W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie pojęć:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. relacja
 - związek zachodzący między ludźmi (np. ukochanymi, przyjaciółmi, członkami rodziny, członkami jakiejś społeczności) lub grupami społecznymi, lub osobą a grupą społeczną itp.
 - zależność między ludźmi lub grupami społecznymi
 - b. człowiek/osoba
 - każda postać literacka (a w przypadku kontekstów – również np. filmowa), w tym postacie, które nie są ludźmi
 - jednostka ALBO zbiorowość (grupa ludzi) / bohater zbiorowy / ludzkość (wymiar uniwersalny)
 - c. kształtować
 - powodować nabranie określonych cech
 - wpływać na kogoś – czyjeś zachowanie, postawę, sposób pojmowania czegoś
 - zmieniać kogoś – czyjeś zachowanie, postawę, sposób pojmowania czegoś
 - d. jak kształtuje
 - efekt kształtowania
 - sposób/proces kształtowania.
2. Temat wypracowania można zrozumieć i zrealizować na różne sposoby, np.:
 - a. wzajemne kształtowanie się osób będących w relacji
 - b. kształtowanie jednej osoby pod wpływem relacji z drugą osobą.
3. Zdający może zrozumieć i zrealizować temat w inny sposób niż przykłady podane w pkt 2. Jeżeli wypowiedź zdającego jest zgodna z tematem i z warunkami zadania, pracę należy oceniać.
4. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający omówi:
 - a. relację z drugą osobą
ALBO
 - b. kształtowanie człowieka
ORAZ

Baba od polskiego – archiwalne tematy wypracowań – matura z języka
polskiego na poziomie podstawowym

- c. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
5. **Utwór literacki** uznaje się za wykorzystany w pełni funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji omówił:
- relację z drugą osobą
ORAZ
 - kształtowanie człowieka.
6. Utwór literacki uznaje się za wykorzystany częściowo funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji omówił:
- relację z drugą osobą
ALBO
 - kształtowanie człowieka.
7. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

Jaki wpływ na człowieka ma otaczająca go przestrzeń?

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie pojęć:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. jaki wpływ, np.
 - wartościowanie oddziaływania przestrzeni na człowieka
 - efekt oddziaływania przestrzeni na człowieka
 - proces oddziaływania przestrzeni na człowieka
 - b. człowiek
 - każda postać literacka (a w przypadku kontekstów – również np. filmowa), w tym postacie, które nie są ludźmi
 - jednostka ALBO zbiorowość (grupa ludzi) / bohater zbiorowy / ludzkość (wymiar uniwersalny)
 - c. przestrzeń otaczająca człowieka
 - obszar, teren – nieograniczony albo objęty granicami, zabudowany albo otwarty – na którym znajduje się jakiś człowiek.
2. Zdający może zrozumieć i zrealizować temat w dowolny sposób. Jeżeli wypowiedź zdającego jest zgodna z tematem i z warunkami zadania, pracę należy oceniać.
3. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający:
 - a. przedstawił przestrzeń otaczającą człowieka
ALBO
 - b. omówił wpływ przestrzeni na człowieka
ORAZ
 - c. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
4. **Utwór literacki** uznaje się za wykorzystany w pełni funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji:
 - a. przedstawił przestrzeń otaczającą człowieka
ORAZ
 - b. omówił wpływ przestrzeni na człowieka.
5. Utwór literacki uznaje się za wykorzystany częściowo funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji:
 - a. przedstawił przestrzeń otaczającą człowieka
ALBO

Baba od polskiego – archiwalne tematy wypracowań – matura z języka
polskiego na poziomie podstawowym

- b. omówił wpływ przestrzeni na człowieka.
6. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

Postawa zaangażowania w sprawę jako próba zmiany rzeczywistości.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie pojęć:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. postawa zaangażowania, np.
 - przekonanie (jednostki ALBO zbiorowości) o słuszności idei/działania i zdecydowane dążenie do wdrożenia idei / do zrealizowania działania
 - poświęcanie (przez jednostkę ALBO zbiorowość) czasu, sił, energii, jakiejś idei/działaniu
 - b. sprawa, np.
 - idea
 - działanie
 - cel
 - c. próba zmiany, np.
 - dążenie do zastąpienia czegoś czymś innym
 - dążenie do ulepszenia czegoś
 - d. rzeczywistość, np.
 - to, co istnieje naprawdę
 - sytuacja lub warunki, w których ktoś żyje lub coś się odbywa.
2. Zdający może zrozumieć i zrealizować temat w dowolny sposób. Jeżeli wypowiedź zdającego jest zgodna z tematem i z warunkami zadania, pracę należy oceniać.
3. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający przedstawił:
 - a. postawę zaangażowania w sprawę ALBO
 - b. próbę zmiany rzeczywistości ORAZ
 - c. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
4. **Utwór literacki** uznaje się za wykorzystany w pełni funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji omówił:
 - a. postawę zaangażowania w sprawę ORAZ
 - b. próbę zmiany rzeczywistości.

Baba od polskiego – archiwalne tematy wypracowań – matura z języka
polskiego na poziomie podstawowym

od polskiego

5. Utwórz literacki uznaje się za wykorzystany częściowo funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji omówił:
 - a. postawę zaangażowania w sprawę
ALBO
 - b. próbę zmiany rzeczywistości.
6. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

Co motywuje człowieka do przemiany wewnętrznej?

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie pojęć:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. człowiek
 - każda postać literacka (a w przypadku kontekstów – również np. filmowa), w tym postacie, które nie są ludźmi
 - jednostka
 - b. przemiana wewnętrzna – zmiana myślenia/postawy/postępowania/sposobu zachowania /działania
 - c. co motywuje
 - pozytywny lub negatywny, stały lub zmienny czynnik (np. wydarzenie, zachowanie, postawa, inny człowiek) powodujący, że ktoś ulega przemianie wewnętrznej.
2. Zdający może zrozumieć i zrealizować temat w dowolny sposób. Jeżeli wypowiedź zdającego jest zgodna z tematem i z warunkami zadania, pracę należy oceniać.
3. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający:
 - a. określił czynnik motywujący kogoś do przemiany wewnętrznej
ALBO
 - b. omówił przemianę wewnętrzną człowieka
ORAZ
 - c. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
4. **Utwór literacki** uznaje się za wykorzystany w pełni funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji:
 - a. określił czynnik motywujący kogoś do przemiany wewnętrznej
ORAZ
 - b. omówił przemianę wewnętrzną człowieka.
5. Utwór literacki uznaje się za wykorzystany częściowo funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji:
 - a. określił czynnik motywujący kogoś do przemiany wewnętrznej
ALBO
 - b. omówił przemianę wewnętrzną człowieka.

Baba od polskiego – archiwalne tematy wypracowań – matura z języka
polskiego na poziomie podstawowym

6. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

Człowiek w poszukiwaniu prawdy o sobie i o świecie, w którym żyje.

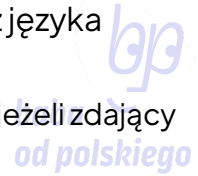
W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie pojęć:

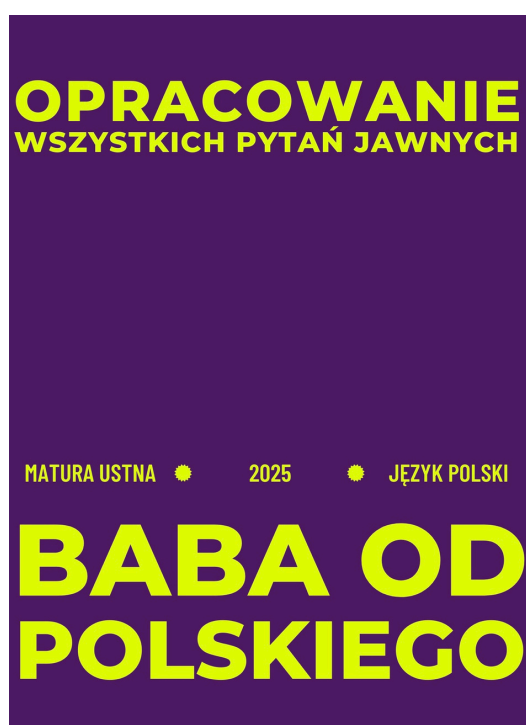
1. Rozumienie pojęć:
 - a. człowiek/osoba
 - każda postać literacka (a w przypadku kontekstów – również np. filmowa), w tym postacie, które nie są ludźmi
 - jednostka
 - b. świat, w którym żyje człowiek
 - miejsce zamieszkania człowieka, np. planeta, kraj, region, miejscowość
 - społeczność, w której żyje człowiek
 - c. poszukiwanie prawdy o sobie
 - analizowanie własnych myśli/przeżyć/czynów/doświadczeń w celu zrozumienia siebie i swojego postępowania
 - wnioski z własnych przemyśleń/przeżyć/czynów/doświadczeń
 - d. poszukiwanie prawdy o świecie
 - obserwacja świata w celu zrozumienia zachodzących w nim procesów, np. fizycznych, społecznych, metafizycznych
 - wnioski z obserwacji świata / z przemyśleń o świecie.
2. Zdający może zrozumieć i zrealizować temat w dowolny sposób. Jeżeli wypowiedź zdającego jest zgodna z tematem i z warunkami zadania, pracę należy oceniać.
3. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający omówił:
 - a. poszukiwanie przez człowieka prawdy o sobie
ALBO
 - b. poszukiwanie przez człowieka prawdy o świecie, w którym żyje
ORAZ
 - c. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
4. **Utwór literacki** uznaje się za wykorzystany w pełni funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji omówił:
 - a. poszukiwanie przez człowieka prawdy o sobie
ORAZ
 - b. poszukiwanie przez człowieka prawdy o świecie, w którym żyje.

Baba od polskiego – archiwalne tematy wypracowań – matura z języka
polskiego na poziomie podstawowym

5. Utwór literacki uznaje się za wykorzystany częściowo funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji omówił:
 - a. poszukiwanie przez człowieka prawdy o sobie
ALBO
 - b. poszukiwanie przez człowieka prawdy o świecie, w którym żyje.
6. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

SIĘGNIJ PO BESTSELLEROWE OPRACOWANIE PYTAŃ JAWNYCH NA MATURĘ USTNĄ 2025!

- cała wiedza z pytań jawnych w jednym miejscu
- przykładowe odpowiedzi zgodne ze schematem egzaminacyjnym
- każda odpowiedź zrealizowana w formie: wstęp – rozwinięcie – zakończenie
- propozycje kontekstów z lektur, które znasz

Opracowałam 68 pytań w taki sposób, że czytasz i już wiesz, jak udzielić odpowiedzi na komplet punktów!

Kliknij na produkt, aby przejść do sklepu

[autopromocja]

Różne postawy wyrażające miłość do ojczyzny.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie pojęć:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. ojczyzna
 - kraj, w którym ktoś się urodził, którego jest obywatelem
 - kraj/terytorium, z którym ktoś jest związany więzią narodową
 - wspólnota wartości narodowych
 - b. postawa wyrażająca miłość do ojczyzny – sposób postępowania lub zachowania, poglądy, myśli człowieka, które ujawniają jego patriotyzm.
2. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający omówił:
 - a. jedną postawę wyrażającą miłość do ojczyzny
ORAZ
 - b. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
3. Zgodnie z poleceniem zdający powinien w pracy omówić **różne** postawy wyrażające miłość do ojczyzny. Jeżeli w całej pracy omawia tylko jedną, taką samą postawę wyrażającą miłość do ojczyzny, wówczas:
 - a. jeden utwór literacki – można uznać jako wykorzystany w pełni funkcjonalnie
 - b. drugi utwór literacki – można uznać jako wykorzystany co najwyżej częściowo funkcjonalnie.
4. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

Co sprawia, że człowiek nie może w pełni decydować o własnym losie?

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Uszczegółowienie pojęć:

1. Rozumienie pojęć:
 - a. człowiek
 - każda postać literacka (a w przypadku kontekstów – również np. filmowa), w tym postacie, które nie są ludźmi
 - jednostka A:BO zbiorowość (grupa ludzi) / bohater zbiorowy / ludzkość (wymiar uniwersalny)
 - b. los – bieg zdarzeń w życiu człowieka
 - c. co sprawia – pozytywny lub negatywny, stały lub zmienny, wewnętrzny albo zewnętrzny czynnik (np. inny człowiek, uwarunkowania ekonomiczne, historyczne, polityczne, społeczne, cechy człowieka) powodujący, że ktoś nie może w pełni decydować o własnym losie
2. **Wypracowanie** przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli w pracy zdający:
 - a. określił, o czym we własnym życiu ktoś nie może w pełni decydować ALBO
 - b. omówił czynnik powodujący, że ktoś nie może w pełni decydować o własnym losie ORAZ
 - c. praca zawiera opinię albo uzasadnienie.
3. **Utwór literacki** uznaje się za wykorzystany w pełni funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji:
 - a. określił, o czym we własnym życiu ktoś nie może w pełni decydować ORAZ
 - b. omówił czynnik powodujący, że ktoś nie może w pełni decydować o własnym losie.
4. Utwór literacki uznaje się za wykorzystany częściowo funkcjonalnie, jeżeli zdający w argumentacji:
 - a. określił, o czym we własnym życiu ktoś nie może w pełni decydować ALBO
 - b. omówił czynnik powodujący, że ktoś nie może w pełni decydować o własnym losie.

Baba od polskiego – archiwalne tematy wypracowań – matura z języka
polskiego na poziomie podstawowym

5. Lektura obowiązkowa – dowolna lektura obowiązkowa, wybrana spośród lektur wymienionych na stronach 3 i 4 arkusza, ilustrująca zagadnienie sformułowane w temacie.

**Trzeźwy racjonalista – niepoprawny marzyciel. Jak wybór postawy
życiowej wpływa na losy człowieka i jego relacje z innymi ludźmi?**

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Jaki wpływ na sposób widzenia świata przez człowieka mają czasy, w których on żyje?

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Melancholia – choroba duszy, motywacja do działania? Różne oblicza nudy w literaturze.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów

Zgodnie z definicją Encyklopedii PWN:

melancholia [gr.], med. *głęboka depresja psychiczna*; apatia, posępny nastrój, niechęć do życia; pot. smutek, przygnębienie.

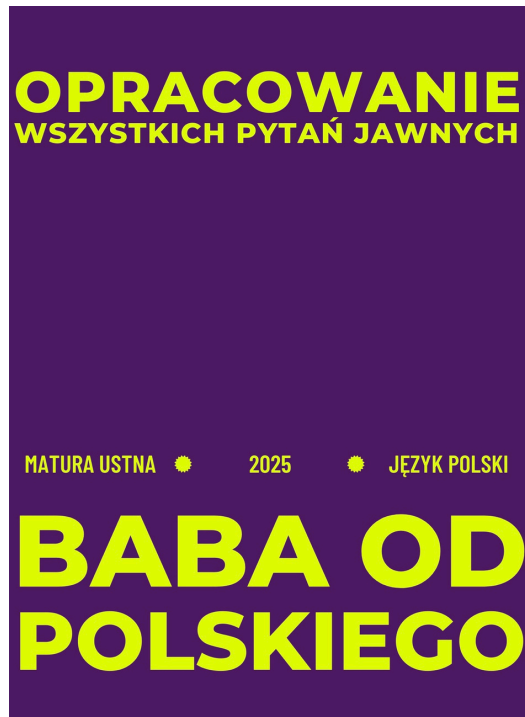
Źródło: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/:3939438>

Powiązanie melancholii, niegdyś utożsamianej z depresją, z nudą jest działaniem nielogicznym, skrajnie absurdalnym i nieodpowiednim, w związku z czym temat wypracowania nie ma racji bytu. „Choroby duszy” nie mają związku z nudą.

JESZCZE ZDĄŻYSZ PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO MATURY 2025!

Skorzystaj z bestsellerowych opracowań pytań jawnych na maturę ustną 2025!

Opracowałam 68 pytań w taki sposób, że czytasz i już wiesz, jak udzielić odpowiedzi na komplet punktów!

A promotional graphic for 'KURS MATURALNY' (Matura course) featuring a woman in a circular frame. The text includes 'UWAGA! PLIK AKTUALIZOWANY!' (Attention! File updated!) and a list of topics: 'analiza wyników poprzednich matur', 'odwołania', 'rozprawka', 'czytanie ze zrozumieniem', 'test historycznoliteracki', 'notatka syntetyzująca', 'matura ustna', and 'co robić na miesiąc przed egzaminem?'. At the bottom, there is a social media handle '@BABAODPOLSKIEGO' and icons for Instagram, Facebook, YouTube, and Twitter.

UWAGA! PLIK AKTUALIZOWANY!
KURS MATURALNY

- analiza wyników poprzednich matur
- odwołania
- rozprawka
- czytanie ze zrozumieniem
- test historycznoliteracki
- notatka syntetyzująca
- matura ustna
- co robić na miesiąc przed egzaminem?

@BABAODPOLSKIEGO

A jeśli chcesz się dowiedzieć, jak przebiega egzamin ustny – sięgnij po mojego ebooka!

Kliknij na produkt, aby przejść do sklepu

[autopromocja]